

NEWSLETTER EVVO PARDUBICKÝ KRAJ

7-8/2025

AKTUALITY

Milí přátelé environmentální výchovy,
s příchodem léta k vám míří poslední předprázdninové číslo našeho EVVO newsletteru. Děkujeme,
že jste i letošní školní rok při práci nejen s dětmi otevírali dveře k poznávání přírody
a podněcovali zájem o svět kolem nás.

I když řada z vás nepoleví ve svém úsilí ani o prázdninách, především pro školní pedagogy
přichází čas zaslouženého odpočinku, čas na načerpání sil a energie na nové projekty a aktivity.
Na další číslo se můžete těšit opět v září. Abyste i během prázdnin nepřišli o novinky a pozvánky
na akce, nezapomeňte sledovat aktuální informace na webových stránkách www.ekovychova.cz
a facebookových stránkách: [EVVO Pardubického kraje](https://www.facebook.com/EVVO-Pardubického-kraje).

Přejeme vám klidné a inspirativní léto.

EKOKALENDAŘ

16. července - Světový den hadů

28. července - Světový den ochrany přírody

29. července - Mezinárodní den tygrů

13. srpna - Mezinárodní den vlků

19. srpna - Mezinárodní den orangutanů

25. srpna - Světový týden vody

30. srpna - Noc pro netopýry

Více **ZDE**

Naučte se hospodařit
s vodou. Interaktivní
výstavy a workshopy pro
školy, firmy a veřejnost.
www.h2ospodar.cz

ALTAICA

Dobročinný spolek / nezisková
organizace, jehož hlavním
cílem je podpora záchrany
populací tygrů napříč
poddruhy ve volné přírodě.
www.altaica.cz

www.netopyrinoc.cz

Workshop v Ekocentru Stolístek: Inspirace pro školní koordinátory EVVO

Dne 17. června proběhl v malebném prostředí Ekocentra Stolístek v Linharticích inspirativní workshop určený pro školní koordinátory environmentální výchovy (EVVO), kteří se zapojili do krajské soutěže Náš Den Země. Setkání se uskutečnilo v certifikované přírodní zahradě Ekocentra, kterou obývají i přátelské lamy – unikátní prostředí dodalo celé akci výjimečnou atmosféru a podpořilo tvořivou a otevřenou náladu mezi účastníky.

Program připravený Ekocentrem nabídl nejen odborný obsah, ale také prostor pro vzájemnou výměnu zkušeností, sdílení příkladů dobré praxe a zamyšlení nad dalším směřováním environmentální výchovy na školách. Koordinátoři si odnesli nové podněty a motivaci do své každodenní práce se žáky i kolegy. Workshop financovaný Pardubickým krajem byl především příjemným setkáním lidí, kterým záleží na ochraně přírody a udržitelném rozvoji, a kteří aktivně hledají způsoby, jak tyto hodnoty předávat mladé generaci.

Více fotek [ZDE](#)

červenec - měsíc bez plastu

Krabičky od všeho možného, potraviny, kosmetika? To všechno má na sobě tolik plastových obalů, že to často zdravý rozum nebere. Proto už od roku 2011 existuje výzva s názvem Plastic Free July, která má jednoduchý cíl - redukovat během tohoto měsíce užívání plastů. Nemusíš být ekologický aktivista/ka, aby ti přišlo, že do žluté popelnice chodíš s plnou náručí nějak často. Drobných kroků, které můžeme všichni dělat, je naštěstí po ruce pořád dost. A nemusí jít vůbec o radikální opatření. Ani nemusíš zhoršit svou životní úroveň.

Stačí najít alternativní řešení, které je kolikrát i zdravější a levnější. A věřte, že když zjistíme, jak snadné to je, konec července nás v této výzvě nezastaví.

Co konkrétně můžeš podniknout ty?

Nejlépe si dej nějaké konkrétní předsevzetí. Ale neomezuj se jen na něj a na dnešek. Snaž se všechny tyto věci začlenit do svého každodenního života, aby se staly návykem, každodenní rutinou. A snaž se k tomu přesvědčit i ostatní. Zde je několik tipů, jak lze omezit spotřebu plastů:

Nekupujte vodu balenou v plastu, pitím kohoutkové vody se vyhnete mikroplastům a kvůli chuti si ji můžete upravit filrací, nebo třeba tyčinkami z aktivního uhlí. Filtry z filtračních konvic pak lze zanést, či poslat tam, kde je zrecyklují a ještě vám dají slevu na nové.

Nakupujte bezobalově. Nebo aspoň kupujte větší balení a přelejte/přesypejte do vlastních nádob.

Kdo pamatuje síťovky na nákup? Je to klasika a navíc znovu v módě. Každopádně lepší, než jednorázová plastová taška.

Vlhčené ubrousky obsahují chemikálie a plasty, které nelze biologicky rozložit. Nepoužívejte je, je to zbytečné. Vyhněte se mini porcím (např. sušenek, mléka, kávy, cukru), které spotřebují mnoho (především plastových) obalů. Pijte kávu z vlastního hrnku a nepoužívejte jednorázové kelímky.

K úpravě vlasů existují přírodní dřevěné hřebeny, kartáče a doplňky, které se dají na rozdíl od těch plastových kompostovat.

Tuhé šampony jsou skvělou alternativou tradičních, většinou v plastu balených šamponů a dobře se s nimi cestuje. Jednorázová (plastová) holítka generují zbytečný odpad. Jsou i jiné možnosti.

Slyšeli jste o zubní "pastě" v tabletách? Obzvlášť na cesty super věc a nepotřebuje plastovou tubu? A také plastový kartáček lze vyměnit za ten z přírodních materiálů.

Jedno mimino spotřebuje cca 6000 plen, ty jednorázové s plasty se rozkládají tisíce let... Je čas přejít na látkové.
Na pečivo nepoužívejte igelitové pytlíky, pořídte si ty na opakované použití.

Na pečivo nepoužívejte igelitové pytlíky, pořídte si ty na opakované použití.

Plastová brčka jsou zbytečná. Většina z nás umí pít i bez nich.

I polystyren lze zrecyklovat, bylo by škoda jej dávat do popelnice na směs.

Nakupujte jídlo tam, kde vám ho dají do opakovaně použitelných obalů (třeba REkrabiček, a také nápoje můžete dostat do vratného a znovupoužitelného REkelímku).

Prosím nesbírejte ta pitomá plastová víčka! Je to ekologický i ekonomický nesmysl.

Nádoby na třídění odpadu (včetně těch žlutých na plast) nebývají dál než 100 metrů. Využívejte je naplno. Smyslem recyklace je využívat materiály opakovaně. Nakupujte produkty z recyklovaných materiálů, teprve pak se kruh uzavře.

Nejen Měsíc bez plastů...

Dalších zhruba 250 dnů a svátků týkajících-se životního prostředí, včetně podrobnějších informací o nich, najdete v EKOkalendáři spolku Uklidíme Česko. A jako bonus i 365 EKOktipů na každý den...

29. ČERVNA

TAM KDE VODA OŽIVÁ

Výprava
k tůni u Hrobic

Tam, kde voda ožívá

– výprava k tůni u Hrobic

29. června od 9:00 hodin

Sraz v 9:00 – severně od Hrobic

(GPS: 50.1171592N, 15.7911475E)

Přijďte s námi objevovat krásu lužních
lesů, nivních luk a tajuplných zákoutí
u “divokého” Labe!

Vydáme se společně do kouzelného
světa lužních lesů, kde voda formuje
krajinu a příroda si bere zpět své místo.
Společně půjdeme k „divokému“ Labi,
kde budeme objevovat jedinečnou
krásu místní přírody a život, který se
zde ukrývá.

Co vás čeká?

Lužní lesy a louky v plném letním
rozpuku, výklad o přírodě
a probíhající obnově tůně klidné
tempo a možnost se ptát, sdílet
a poznávat.

S sebou: vhodný oděv a obuv do
terénu, repelent, malou svačinku
a dobrou náladu. Délka výpravy: 2–

3 hodiny, Registrace:

konirova@konep.cz nebo

tel.: 607 230 051

veselá
věda.cz

kroužky a tábory pro zvědavé děti

Kde: Vzdělávací centrum
Planeta Hlinsko, p.o.

Kdy: 07.07. – 11.07.2025

Cena: 3 490 Kč

PŘÍMĚSTSKÝ TÁBOR

PRO PŘEDŠKOLÁKY A DĚTI PRVNÍHO STUPNĚ ZŠ

hravě svobodně s respektem samostatně bezpečně

Týden plný
zábavných pokusů,
her a poznávání
... uvnitř i venku

Pondělí až pátek
od 8:00 do 16:00

V ceně pomůcky,
celodenní výlet,
každý den teplý oběd
a pitný režim

INFORMACE A PŘÍHLÁŠKY NA WWW.VESELAVEDA.CZ/TABORY

EKOCENTRUM PALETA UVÁDÍ

24. 6. 2025 OD 15:00

HRY NA PALETĚ

MALÝ FESTIVAL PŘÍRODNÍCH HER

GORODKY - MÖLKKY
KULIČKY - GOLF - KUŽELKY
KÁČI - STŘELNICE

VSTUP ZDARMA

NATURA PARK

PRO PEDAGOGY

POZNAČTE SI

**Krajská konference
EVVO pro Pardubický kraj
proběhne
18.11. 2025 v České Třebové**

**Program pro vás
připravujeme,
podrobnosti budeme
postupně zveřejňovat.
Přihlašování na
konferenci proběhne
v září**

TÉMA KLIMA

MOTÝLI A HOUSENKY

“výukáč” pro veřejnost III

středa 25.6. Linhartice, 116 od 15.30 hod.

Klidnější výukový program odehrávající se na naší přírodní ukázkové zahradě a v okolí budovy nabízí aktivity věnované tématu motýli. Čekají vás aktivity provázející vývojem motýla a posléze lovení hmyzu.

120 Kč/os.

Program vede lektor. Doba trvání cca 2 hodiny. Je vhodný pro všechny věkové skupiny, výborný je pro MŠ děti :)

Požadavek pro účastníka - láska k poznávání a k přírodě.

Přihlášení

Těšíme se na Vás.

<https://forms.gle/TMJyeBbwTVvpA39s6>

V říjnu 2025 zahájíme v BRNĚ i v PRAZE již 14. ročník kurzu Kritické myšlení v globálních tématech. 🌍

CO SI Z KURZU ODNESETE?

- ✓ zlepšíte se v plánování a realizaci výuky či programů tak, aby podporovaly efektivní výuku a rozvíjely kritické myšlení u studujících.
- ✓ Budete reflektovat vlastní pedagogickou praxi, plánovat a sledovat vlastní posun a učit se skrze sdílení i ze zkušeností skupiny.
- ✓ Budete cíleně začleňovat rozvoj dovedností a kompetencí do své výuky.

CO SE NAUČÍTE?

Cílovat vaši výuku tak, aby byla smysluplná a odpovídala potřebám studujících

Plánovat výuku/programy podle třífázového modelu E-U-R, který podporuje aktivní učení studujících

Rozvíjet u studujících čtenářské dovednosti a dovednosti psaní

Vést reflexe a diskuze ve třídě

Poskytovat konstruktivní zpětnou vazbu

VÍCE INFORMACÍ A PŘIHLAŠOVACÍ FORMULÁŘ V PŘIHLAŠOVACÍ PŘÍRUČCE

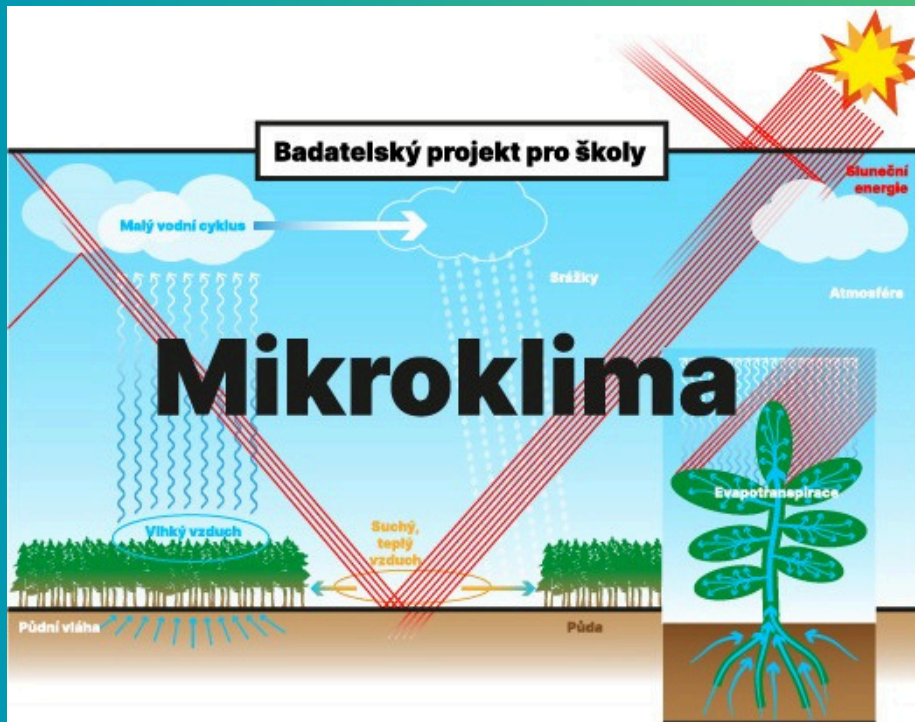
METODICKÝ KURZ PRO VZDĚLAVATELE 21. STOLETÍ

2025/26:
V Brně i v Praze!

Badatelský projekt pro školy

Mikroklima

Učíme se o klimatu jinak – s
přístroji v ruce
Sucho, přehřívání měst, mizící
zeleň – žáci o tom čtou... ale co
když jim dáme do ruky
termokameru a pošleme je ven
měřit?

Projekt Mikroklima dává výuce
smysl: měření, pozorování, vlastní
návrhy.

<https://edu.labir.cz/aktivity/mikro-klima/>

KLIMAUČEBNICE

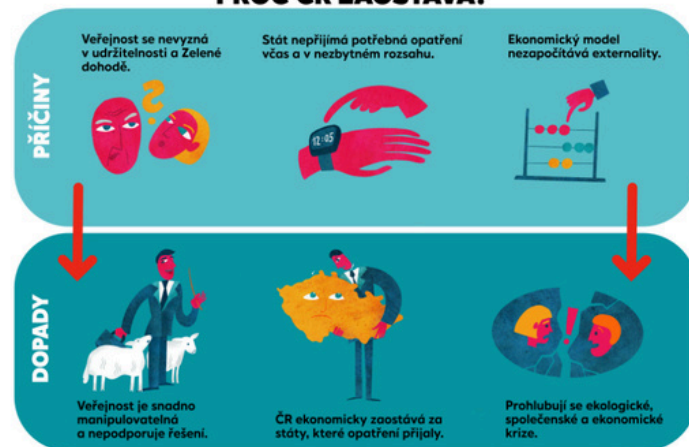
Na Chaloupkách vzniká první učebnice, která si na sebe vzala úkol provést středoškoláky složitostí klimatické a společenské změny.

Budeme rádi, když ji doporučíte pro pilotáže středním školám ve vašem okruhu.

Součástí bude i interaktivní výstava. Do konce roku 2025 bude putovat po školách, potom je k dispozici.

Pokud chcete vědět víc, pozvat si autory na přednášku, zapůjčit výstavu nebo se mrknout na pilotáže, dejte nám vědět: martin.kriz@chaloupky.cz.

PROČ ČR ZAOSTÁVÁ?

Můj prázdninový zápisník - ideální parťák na prázdniny!

Vhodný dárek za vysvědčení? Zkuste tento zápisník, který najdete v našem e-shopu.

 Zaznamenejte si výlety, tajné plány i letní zážitky a inspirujte se tipy, jak si užít volný čas. Prostě nejlepší způsob, jak uchovat vzpomínky na prázdniny!

Uvnitř zápisníku najdete recepty, návody, adresář, praktické seznamy, morseovku a spousta dalších vychytávek

Deník z edice Můj zápisník je vhodný pro děti 6 - 12 let. Jeho autorkou je zkušená lektorka ekologické výchovy a máma 2 dětí - Katka. Deník podporuje kreativitu, fantazii a chuť tvořit.

[ODKAZ ZDE](#)

Získejte pro svou školu
ekoprojekt zcela zdarma!

Díky šablonám OP JAK může vaše škola získat 100% financování environmentálních projektů.

Požádejte o šablony včas a zajistěte si:

- Na jednoho podpořeného studenta 20 000 Kč
- Desítky až stovky tisíc korun na nákup vybavení a pomůcek
- Financování na práci pedagogů, kteří budou projekt ve škole realizovat
- Předem připravené projekty, u kterých si můžete určit míru externí spolupráce

Ekodomov nabízí celkem 5 programů, které lze takto financovat, a pro školy také základní konzultaci zdarma. Stačí vyplnit informační dotazník (cca 5 min), a my vám následně pomůžeme nastavit projekt podle vašich individuálních potřeb.

Využijte tuto šanci, šablony je třeba podat do konce září 2025 [ZDE](#).

17. - 20. srpna 2025

LETNÍ AKADEMIE MENTAUROV

Třidenní inspiromat těsně před přípravným týdnem.
Pro učitele, kteří se nebojí spát (s třídou) venku.

HRANICE A HODNOTY VE ŠKOLE <u>Zuzana Rambousková</u>	NADANÝ ŽÁK VE VÝUCE <u>Monika Stehlíková</u>
ŠKOLNÍ VÝLET JAKO EXPEDICE <u>Skautský institut</u>	PERMANENTNÍ ŠKOLA V PŘÍRODĚ <u>Jan Kotěra</u>
UČITEL A PRÁCE S TĚLEM <u>Petra Sýkorová</u>	OSVĚDČENÍ: 20 hodin v rámci DVPP

ÚČASTNICKÝ POPLATEK
4000 Kč

Více informací a přihlášky:
mentaurov.cz/letni2025

Změna klimatu

Jak můžu pomoci?

„Nemůžeš za to, že svět je takový, jaký je. Byla by to jen tvoje chyba, kdyby takový zůstal.“ – Die Ärzte, německá rocková skupina

1. POZITIVNÍ A NEGATIVNÍ ZPĚTNÁ VAZBA

Pozitivní zpětná vazba zesiluje daný jev. Například tání sněhu – sníh má vysoké albedo, odrazí většinu dopadajícího záření, ale při vysoké teplotě se přece jen část sněhu rozpustí a odhalí se povrch pod sněhem, který už tak vysoké albedo nemá, ten začne více pohloovat sluneční záření a tím se teplota povrchu ještě zvýší a roztaje více sněhu

Negativní zpětná vazba ukončuje nebo zeslabuje daný jev. Například vlivem zvyšující se teploty vzduchu dojde k většímu odpaření vody a tím k tvorbě většího množství oblaků,

které budou odrážet dopadající záření a tím snižovat teplotu vzduchu.

VŠÍMÁŠ SI PROJEVŮ ZMĚNY KLIMATU KOLEM SEBE?

☐ ANO

☐ SPÍŠE ANO

☐ NEVÍM

☐ SPÍŠE NE

☐ NE

2. MITIGACE A ADAPTACE

Mitigace je proces snažící se o zmírnění/zpomalení klimatické změny. Příkladem je omezování emisí skleníkových plynů nebo snaha o menší produkci emisí.

Adaptace spočívá v jednotlivých krocích směřujících přizpůsobení se sdopady, „naučit se sni žít“ (výsadba zeleně ve městech, zajištění dostatku pitné vody, změny zemědělství...)

4. DISKUTUJTE O OBDRŽENÝCH KLIMATICKÝCH OPATŘENÍCH NA KARTIČKÁCH, VYBERTE SI PĚT Z NICH A UVAŽUJTE NAD TÉMATY:

- Rozdělení opatření na adaptační a mitigační
- Jestli jsou daná opatření účinná
- Snadnost daná opatření politicky prosadit
- Co jste vy sami ochotni dělat a co již děláte
- Opatření, která vidíte ve své obci/okolí

Pro učitele středních škol byl vytvořen v rámci závěrečné diplomové práce Petra Měrky nový výukový program zaměřený na výuku o změně klimatu. Celkem se skládá ze 4 vyučovacích hodin, které lze vyučovat i samostatně. Pokud by měl někdo zájem, samotná práce s popisem programu programu (pracovní listy, jejich řešení, metodické listy a mnoho dalšího) je dostupná ke stažení [ZDE](#).

Zelený ParDoubek 2024/25 - výsledky soutěže

Soutěž pro školy z Pardubického kraje Zelený ParDoubek, kterou organizuje Ekocentrum PALETA, z. ú., se ve školním roce 2024/2025 zaměřila na téma udržitelné spotřeby.

Celkem 17 školních projektů se věnovalo rozmanitým projektům zaměřeným na neplýtvání či zbytečnou spotřebu. Vzniklo hned několik knihobudek pro sdílení použitých knih, žáci tvořili z odpadních materiálů, renovovali starý nábytek, organizovaly výměnné SWAPY, propagovali bezobalové nakupování nebo bojovali proti zbytečnému vyhazování potravin.

Nejvyšší počet bodů (113 bodů) a tedy titul VÝJIMEČNĚ DOBRÝ PROJEKT získala Speciální ZŠ Králíky s projektem „Kouzlíme a čarujeme, starým věcem nový život darujeme“.

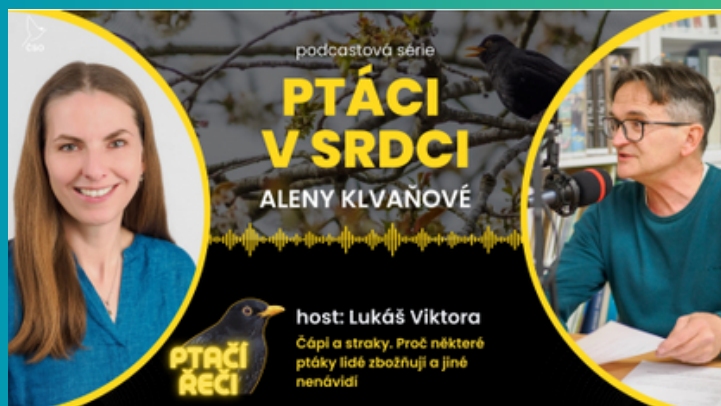
Titul VELMI DOBRÝ PROJEKT získaly 3 školy. ZŠ V Pohybu Ráby za projekt "Knihobudka" (105 b.), ZŠ Lukavice (okr. Ústí n. Orli.) za projekt "Je to v pytli" (104 b.), ZŠ Staňkova Pardubice za projekt "Zbytky patří na talíř" (104 b.) ou za projekt „Oděvní SWAP“.

Titul DOBRÝ PROJEKT jsme se rozhodli udělit dalším 7-mi projektům, které získaly nad 90 bodů (v rozmezí 91 až 101 bodů).

Celý článek a výsledky najdete na webu www.ekovychova.cz

ZAJÍMAVOSTI

Lidem v E.ONu na české krajině záleží, a proto spustili projekt Turistika bezestop. Ukazují lidem, spolu s odborníky, jak být pro přírodu tím nejlepším parťákem a chovat se k ní s láskou a respektem. Pojďte do toho s nimi TADY.

Zpěv ptáků jako lék?

Když se jaro rozezní ptačím zpěvem, není to jen krásný doprovod, je to regenerace pro vaši mysl. Na dnešní Den biodiverzity si připomeňme, že příroda nejsou jen druhy, ale zpěv, který zní každé ráno.

📌 Studie publikovaná v Scientific Reports (2022) sledovala přes 1300 lidí, kteří si po dva týdny zaznamenávali, jak se cítí. Když slyšeli nebo viděli ptáky, výrazně se jim zlepšila nálada – a efekt trval i několik hodin. A to i bez ohledu na to, jestli byli v přírodě nebo ve městě.

Jiná studie ukázala, že už 6 minut poslechu ptačího zpěvu přes sluchátka může zmírnit pocity úzkosti, deprese nebo i paranoie.

🌿 Příroda zkrátka funguje. Pomáhá nám zklidnit dech, snižuje stres a probouzí pocit úžasu. A ptačí zpěv je jedním z nejúčinnějších spouštěčů těchto pozitivních emocí.

🔊 Tak až příště půjdete ven, nebo si dáte chvilku pauzu – zkuste jen naslouchat. Váš mozek vám poděkuje.

🌟 A jakou máte zkušenost s ptačím zpěvem?

„Všechno kolem nás se odehrává v cyklech. Den a noc, roční období, koloběh vody i život samotný,“ uvádějí Eva Šrailová a Jitka Krbcová článek o nové učebnici prvouky pro 1. třídu. Představuje ji Bedrník 2025/2, který právě vychází. A jakým dalším koloběhům se toto číslo

časopisu věnuje? Životní cyklus věcí a zároveň snahu o šetrný spotřebitelský přístup zastupuje swap – výměnu oblečení zorganizovali žáci ZŠ Chyšky pod vedením paní učitelky Karoliny Tvrdíkové v rámci přeshraničního projektu klimatického vzdělávání. Eva Albertová nabízí aktivity výukového programu Neodpadni! zaměřeného na odpadové hospodářství – dají se využívat i v rámci výuky i třeba jako téma příměstského badatelského tábora. Koloběh živin je také v jádru inovativního projektu Ze mě do Země, který motivuje žáky a studenty, aby se stali součástí změny v praxi nakládání s bioodpady.

O zkušenostech z průběhu programu píší lektorky a také Kateřina Krumpholcová, která na Biskupském gymnáziu Brno učí biologii a tělesnou výchovu. Justina Danišová nás vede cyklem roku venku. Připravila k tomu nápadník 365 aktivit propojených do kruhu roku, ze kterého Bedrník nabízí ochutnávku. Úskalím koloběhu živin na polích provází názorný výukový program Cesta ke chlebu, žáci se při něm sami stávají obilím. Cyklus v současnosti nejostřeji sledovaný přibližuje badatelská lekce Jak cestuje uhlík. A na starý známý koloběh vody z netradičního pohledu se na Střední škole Montessori Polná zaměřil Martin Kříž aktivitou Modrozelená infrastruktura.

Všímejte si svého okolí a odstraňujte pasti, ve kterých mohou uhynout ptáci i další zvířata. Číhat mohou všude – ve městech i na venkově. 😞 A o jaké pasti jde?

- Sítě na ochranu úrody a drůbeže, různé povalující se provázky nebo prázdné sítě od lojových koulí, do kterých se ptáci mohou zamotat

- Bazény, sudy, napáječky pro zvířata a jiné nádrže s vodou, ve kterých se mohou ptáci utopit

- Lepicí pasti na hmyz – některá lepidla jsou tak silná, že se na ně ptáci snadno přichytí

- Roury, fukary na seno nebo okapy vedoucí pod zem, ve kterých ptáci mohou uvíznout

- Skleněné plochy – ať už průhledné, nebo zrcadlící okolní krajinu, ptáci sklo snadno přehlédnou a po nárazu mohou uhynout

👉 Nebud'te lhostejní a nenechte ptáky zbytečně hynout. Více o lidských pastech si můžete přečíst v tomto článku:

<https://www.birdlife.cz/ptaci-v-cesku-zbytecne-hynou-v.../>

Kde všude můžete narazit na pasti a jak je vhodně zabezpečit, se dozvíte také zde 🐦

<https://www.birdlife.cz/.../upl.../2018/07/Smrtici-pasti.pdf>